

Sygn. akt VI GC 159/16 upr/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Nyga

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2016 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) S.A. w S.

przeciwko: J. S., A. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 159/16/3

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w S. wniósł o zasądzenie od pozwanych A. S. i J. S. kwoty 3 000 zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 30 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania.

Powód w uzasadnieniu wskazał, że w dniu 22 stycznia 2013 r. zawarł z pozwanymi, umowę zlecenia windykacji nr (...) / mka/2012_ (...), na mocy której pozwani zlecili powodowi odzyskiwanie wierzytelności określonej w załączniku do umowy i upoważnili powoda do negocjacji z dłużnikiem, odbioru spłat, pozywania dłużnika przed właściwym sądem. Powód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i zgodnie z postanowieniami umowy zlecenia windykacji z dnia 22 stycznia 2013 r. na skutek pozwu wniesionego w dniu 29 maja 2013 r. uzyskał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wobec dłużnika pozwanych. Po uzyskaniu klauzuli wykonalności, powód złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W dniu 7 lipca 2014 r. wobec bezskutecznej egzekucji komornik sądowy wydał postanowienie o umorzeniu egzekucji. W związku z powyższym powód w dniu 19 stycznia 2015 r. w oparciu o § 5 pkt. 5 umowy zlecenia windykacyjnego z dnia 22 stycznia 2013 r. wypowiedział załącznik do przedmiotowej umowy i wezwał pozwanych do uregulowania poniesionych kosztów zgodnie z wystawionymi i przesłanymi pozwanym notami księgowymi nr (...) / mka oraz 21/01/2015 / mka z dnia 19 stycznia 2015 r. na łączną kwotę 3 718,10 zł. Pozwani zaakceptowali i zapłacili kwotę 718,10 zł tytułem noty księgowej nr (...) / mka, a pozostała kwota tj. 3 000 zł wynikająca z noty księgowej nr (...) / mka nie została przez pozwanych uregulowana, gdyż uznana została przez nich jako bezzasadna. Powód pismem z dnia 8 lutego 2015 r. wskazał pozwanym podstawę wystawienia not księgowych tj. § 5 pkt. 5 umowy zlecenia windykacji i art. 742 k.c. Wobec bezskutecznego upływu terminu płatności powód w dniu 2 czerwca 2015 r. wystosował do pozwanych przedsądowe wezwanie do zapłaty należnej kwoty, jednak pismo pozostało bez odpowiedzi.

W dniu 25 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy wydał w sprawie VI GNc 2483/15/5 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwani A. S. i J. S. wnieśli sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania. Nadto zgłosili zarzut przedawnienia należności objętej nakazem zapłaty.

W uzasadnieniu pozwani przyznali, iż zlecieli powodowi dochodzenie wierzytelności, jednakże wynagrodzenie miało być wynagrodzeniem prowizyjnym. Po bezskutecznym odzyskiwaniu długu, powód domaga się zapłaty za tzw. koszty radcowskie, które w istocie mają być wynagrodzeniem dla powoda. Faktura powinna być wystawiona po wykonaniu usługi i niezwłocznie. Nakaz zapłaty powód uzyskał w dniu 5 lipca 2013 r., zatem faktura powinna być wystawiona w tym samym miesiącu, jednakże faktura została wystawiona po ponad dwóch latach. Postępowanie powoda nie jest zgodne z umową i ustaleniami stron.

W dalszym piśmie procesowym powód podtrzymał twierdzenia i żądania zawarte w pozwie. Powód wskazał, iż zgodnie z umową wynagrodzenie miało wynieść 10 % z każdej odzyskanej kwoty należności głównej oraz wszystkich odsetek. Pozwani w złożonym sprzeciwie błędnie kwalifikują roszczenie powódki jako jej wynagrodzenie tytułem podpisanej umowy zlecenia windykacji. Kwota żądana wynika z wystawionej noty księgowej nr (...)/mka z dnia 19 stycznia 2015 r. w której domaga się od pozwanych zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów radcy prawnego w egzekucji. Zatem powódka w złożonym pozwie nie żąda od pozwanego wynagrodzenia z § 4, a domaga się poniesionych niezbędnych kosztów w celu realizacji zawartej umowy. Podpisana przez strony umowa zlecenia, jest umową starannego działania, a nie umową rezultatu. Powódka wykazując się należyłą starannością, dokonała wszelkich możliwych przewidzianych prawem czynności mających na celu odzyskanie wierzytelności pozwanych, jednakże z uwagi na bezskuteczność egzekucji odzyskanie wierzytelności pozwanych okazało się niemożliwe. Powód wskazał, iż podniesiony przez pozwanych zarzut przedawnienia jest bezzasadny, albowiem roszczenie przedawnia się z upływem trzech lat. Bez znaczenia jest termin wystawienia faktury, gdyż koszty zostały poniesione przez stronę powodową w związku z umową łączącą strony.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony sporu w dniu 22 stycznia 2013 r. zawarły umowę zlecenia windykacji nr (...)/mka/2012_ (...), której przedmiotem było odzyskanie przez windykatora wierzytelności określonych w załączniku i upoważnienia go do negocjacji z dłużnikiem w celu dobrowolnej spłaty długu, odbioru spłat, wystawienia dłużnikowi not odsetkowych, pozywanie dłużnika przez właściwym sądem, wykonując faktyczne obowiązki stron procesu poprzez wskazanego radcę prawnego lub adwokata, prowadzenia postępowania egzekucyjnego. W § 2 powód zobowiązał się do prowadzenia działań zmierzających do skutecznego odzyskiwania wierzytelności, mając na uwadze słuszny interes zleceniodawcy. W § 4 strony określiły, iż wynagrodzenie windykatora wynosi 10 % z każdej odzyskanej kwoty należności głównej oraz z wszystkich odsetek. W § 5 pkt. 5 strony ustaliły, że w sprawach nieuregulowanych umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

dowód: umowa zlecenia windykacji wraz załącznikiem (k. 14-15) zlecenie windykacji długu (k. 16), zeznania A. S. (k. 62-64), zeznania J. S. (k. 64-65).

W dniu 29 maja 2013 r. powódka wystąpiła z pozwem do Sądu Rejonowego w Tychach o zapłatę (przeciwko dłużnikowi pozwanych) kwoty 20 158,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 15 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. W dniu 5 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy wydał pod sygn. akt VI GNc 1641/13/2 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Postanowieniem z dnia 7 lipca 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Katowice – Wschód w Katowicach na podstawie art. 824 § 1 pkt. 3 k.p.c. umorzył postępowanie wobec bezskuteczności egzekucji.

dowód: kopia pozwu o zapłatę (k. 17-18), nakaz zapłaty z dnia 12 maja 2010r. (k. 33), postanowienie (k. 20).

Powód pismem z dnia 19 stycznia 2015 r. zgodnie z § 5 pkt. 5 umowy zlecenia windykacji nr (...) /mka/2012_ (...) wypowiedział pozwanym załącznik do umowy obejmujący wierzytelność należną od dłużnika pozwanych. Jednocześnie wezwał do zapłaty kwoty 3 718,10 zł z tytułu poniesionych przez powoda kosztów. W tym samym dniu wystawił notę księgową (...) na kwotę 3000 zł z tytułu kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego zgodnie z § 5 pkt. 5 umowy zlecenia windykacyjnego w związku z art. 742 k.c. W dniu 2 czerwca 2015 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 3 000 zł w terminie do dnia 5 czerwca 2015 r.

dowód: pismo z dnia 19 stycznia 2015 r. (k. 21), nota księgową (k. 22), wezwanie (k. 28).

W dniu 5 sierpnia 2015 r. Kancelaria (...) wystawiła na rzecz powoda fakturę VAT nr (...) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w sprawie o sygn. VI GNc 1641/13/2 i kosztów radcy prawnego w egzekucji (KM 144/14) w łącznej kwocie 3 000 zł brutto. Powód za podstawę roszczenia uznał art. 742 k.c.

dowód: faktura (k. 24), potwierdzenie przelewu (k. 25), pismo (k. 26).

Powyższe ustalenia poczynione zostały w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne w całości, gdyż żadna ze stron nie kwestionowała dowodów.

Sąd uznał zeznania pozwanych za w pełni wiarygodne dla Sądu, przy czym dowód z przesłuchania stron ograniczył do przesłuchania pozwanych, albowiem za powoda nikt się nie stawił pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie przez (...) S.A. z siedzibą w S. przeciwko A. S. i J. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się zasądzenia kwoty 3 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu wskazując, że kwota roszczenia stanowi koszty odzyskiwania należności w postępowaniu sądowym i egzekucyjnymi.

Pozwani w sprzeciwie od nakazu zapłaty podnieśli zarzut przedawnienia i wskazali, że wynagrodzenie powoda miało być wynagrodzeniem prowizyjnym, a po bezskutecznym odzyskiwaniu długu, powód domaga się zapłaty za koszty, które w istocie mają być wynagrodzeniem dla powoda.

Przedmiotem sporu pozostaje zasadność żądania powoda w zakresie zwrotu wydatków poniesionych w związku z realizacją umowy zlecenia windykacyjnego. Zdaniem strony powodowej zastosowanie w sprawie znajduje przepis art. 742 k.c., natomiast według strony pozwanej kwestia wynagrodzenia i rozliczenia wydatków została w umowie stron wyczerpująco uregulowana.

Strony łączy umowa o świadczenie usług. Zgodnie z art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Zgodnie z art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Jak wynika z art. 742 k.c. dający zlecenie powinien zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia, wraz z odsetkami ustawowymi; powinien również zwolnić przyjmującego zlecenie od zobowiązań, które ten w powyższym celu zaciągnął w imieniu własnym

Strony sporu w dniu 22 stycznia 2013 r. zawarły umowę zlecenia windykacji nr (...) /mka/2012_ (...), której przedmiotem było odzyskanie przez windykatora wierzytelności określonych w załączniku i upoważnienie windykatora do negocjacji z dłużnikiem w celu dobrowolnej spłaty długu, odbioru spłat, wystawienia dłużnikowi not odsetkowych, pozywanie dłużnika przed właściwym sądem, wykonując faktyczne obowiązki stron procesu poprzez wskazanego radcę prawnego lub adwokata, prowadzenia postępowania egzekucyjnego. W § 2 powód zobowiązał się do prowadzenia działań zmierzających do skutecznego odzyskiwania wierzytelności, mając na uwadze słuszny interes zleceniodawcy. W § 4 strony określiły, iż wynagrodzenie windykatora wynosi 10 % z każdej odzyskanej kwoty

należności głównej oraz z wszystkich odsetek. W § 5 pkt. 5 strony ustaliły, że w sprawach nieuregulowanych umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

Zdaniem sądu twierdzenia pozwanych uznać należy za zasadne. W toku postępowania pozwani A. S. oraz J. S. wyjaśnili, że wynagrodzenie powoda miało wynosić 10 % z każdej odzyskanej kwoty, nie zostali poinformowani, że dodatkowo będą musieli ponieść koszty pełnomocnika, dlatego też byli przekonani, iż kancelaria windykacyjna, korzysta z usług prawnika, a całkowity koszt wynagrodzenia wyniesie wskazane w umowie 10 %. Ponieważ przed podpisaniem umowy ujawnili powodowi treść swej wierzytelności w celu sprawdzenia. Oczywistym więc było, że skoro po sprawdzeniu powód zaprosił na podpisanie umowy, to znaczyło, że należność zostanie ściągnięta wraz z wynagrodzeniem dla powoda. Powód z kolei podniósł, iż żądana kwota nie stanowi wynagrodzenia w rozumieniu § 4 umowy, a domaga się poniesionych niezbędnych wydatków w celu realizacji zawartej umowy zgodnie z art. 742 k.c.

W umowie strony uzgodniły wynagrodzenie, jak również sposób rozliczenia wydatków powoda. Rozliczenie miało dotyczyć wyłącznie sytuacji skutecznego wykonania przedmiotu umowy. Tym samym skoro strony uzgodniły zasady wynagradzania, w tym sposób rozliczenia wydatków uznać należy, że ułożyły swój stosunek prawny w tym zakresie zgodnie ze swoimi oczekiwaniami i zasadą swobody umów. W zakresie potwierdzenia możliwości odmiennego uregulowania przez strony umowy zasad rozliczenia wydatków można powołać się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2008 r. w sprawie IV CSK 168/08 z którego wynika, że przepisy dotyczące umowy zlecenia mają charakter względnie obowiązujący i w związku z tym strony tego stosunku prawnego mogą odmiennie w umowie, zgodnie z zasadą swobody umów, określić swe prawa i obowiązki. Z tego względu należy przyjąć, że *ius dispositivum* stanowi także art. 742 k.c., gdyż nie występują żadne poważniejsze argumenty przemawiające za bezwzględny charakterem tego unormowania.

Uwadze Sądu nie umknęła okoliczność, iż strony w umowie w § 1 wskazały m. in. że powód był uprawniony do pozywania dłużnika przed właściwym sądem, wykonując faktyczne obowiązki stron procesu poprzez wskazanego radcę prawnego lub adwokata. Zatem pozwani mogli przypuszczać, iż koszty zastępstwa procesowego będą wliczone w uzgodnione przez strony wynagrodzenie, skoro strony uzgodniły, iż ewentualne pozywanie dłużnika przed właściwym sądem, będą wykonywane poprzez wskazanego radcę prawnego lub adwokata. Tym samym w okolicznościach sprawy należy przyjąć, że rozliczenie wydatków zostało wkalkulowane w wynagrodzenie należne przyjmującemu zlecenie, a w tym zakresie strony w sposób wyczerpujący uzależniły jego wypłatę od skuteczności wykonania umowy, a w konsekwencji art. 742 k.c. nie znajduje zastosowania.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia - zgodnie z art. 751 pkt. 1 k.c. z upływem lat dwóch przedawniają się roszczenia o wynagrodzenie za spełnione czynności i o zwrot poniesionych wydatków przysługujące osobom, które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju; to samo dotyczy roszczeń z tytułu zaliczek udzielonych tym osobom. Roszczenie objęte żądaniem pozwu zostało wyartykułowane przez powoda w nocie księgowej (...)/mka, w której określono termin płatności do dnia 29 stycznia 2015 r., a pozew w sprawie złożono 18 września 2014 r. Zatem zarzut pozwany nie zasługiwał na uwzględnienie, albowiem roszczenie nie uległo przedawnieniu.

Niemniej jednak mając na uwadze przytoczone okoliczności i rozważania powództwo podlegało oddaleniu również w zakresie kosztów procesu.

Pozwani nie ponieśli dodatkowych kosztów postępowania i nie wnosili o ich zasadzenie oraz nie reprezentował ich pełnomocnik profesjonalny.

SSR Jolanta Brzęk